

kal elsősorban kell foglalkozni, s a jövedelem megállapításának egyéb módjára akkor lehet áttérni, ha azok elfogadható és kellő adatokat nem nyújtanak.

Mint-hogy pedig az adózó fél már a vallomásában az üzleti könyveire hivatkozott, s a könyvkivonatokat becsatolta és a fellebbezésében könyvvizsgálatot is kért, amelyekről azonban az adófelszámolási bizottság meg sem emlékezik, s a határozata egyébként sem tartalmaz kimerítő indokolást: az ügy alaposan felül nem vizsgálható, amiért a határozat feloldása vált szükségessé.

Ha a szülő ingatlanát okirat nélkül ruházza át gyermekeire, a jövedelem- és vagyonadó a szülő terhére kell kivetni. (M. Kir. Közig. B róság 8287/1927. P. sz.)

A panaszos a terhére kirótt jövedelem- és vagyonadó törlesztését azon az okiratot, amellyel birtokát gyermekeire átruházta, még az 1924. évben felosztotta gyermekei között.

A panaszt alaposnak elismerni nem lehetett, mert a panaszos azt az okiratot, amellyel birtokát gyermekeire átruházta, felhívás ellenére be sem mutatá és így, ha az átruházás valóban meg is történt volna, — az mint magánjogi címen nem alapuló rokon támogatás — a jövedelem- és vagyonadóról szóló H. Ö. 15. §. 4. pontja szerint a panaszos 1926. évi jövedelem- és vagyonadójának kirovása szempontjából figyelembe nem vehető.

A storno-ügyletek forgalmiadókötelezettsége. (Közig. Biróság 3027/1927. P. szám.)

A panaszos részvénytársaság terhére a pénzügyi hatóság azért állapította meg a 80 715 612 korona általános forgalmi adót, mert az általa határidős szállításra eladott lisztnek köteleveinek visszavásárlásakor — amikor az első eladás perktuáltnak volt tekinthető — ezen első eladás után a panaszos részvénytársaság a forgalmi adót nem róta le.

A panaszos részvénytársaság a megállapítással szemben azt vitatja, hogy itt storno, azaz ügylet megszüntetés esete forog fenn, amidőn az elmaradt szállításért kártérítés címén fizetett összeg után forgalmi adó nem jár. A panaszos szerint az általános forgalmi adó tárgya az áruszállítás, az adó alapja pedig a szállított áruk ellenértéke fejében fizetett összeg, de pusztán az eladás maga nem tárgya a forgalmi adónak. A jelen esetben pedig áruszállítás és fizetés a panaszos részvénytársaság részére nem történt, hanem ellenkezőleg, a panaszos volt kénytelen kártérítést fizetni azért, mert szállítási kötelezettségének eleget tenni nem tudott.

De a panaszos szerint visszavásárlás sem történt, mert az eladott őrleményeket a kikötött határidőre leszállítani nem tudván, e mulasztásból főyólag a panaszos részvénytársaság a malmot terhelő kártérítési kötelezettséget storno útján peren kívül rendezte. A határidős szállításra eladott liszt nem volt meg sem a kötés létrejöttékor, sem az ügylet stornorozásakor. Mint-hogy pedig csupán valamely létező dolog tulajdonjogát lehet átruházni, itt nincs adóköteles eladás, illetve áruszállítás, hanem egy nem teljesíthető ügyletnek kölcsönös megegyéssel való megszüntetéséről van szó. A panaszos részvénytársaság színdéka tehát nem az eladott liszt visszavásárlására irányult, hanem a nem teljesíthető szállítási kötelezettségtől való szabadulásra.

Az innen elrendelt bizonyítás során a panaszos részvénytársaságnak nem s'került az állítását behízonnyítani, hogy nagyobb mennyiségű liszt szállítására vállalt kötelezettséget, mint amennyi rendelkezésére álló őrleményvel és gabonával fedezve

volt és így még a szállítási határidők lejárta előtt a malomnak gondoskodnia kellett, hogy a nem teljesíthető lisztkötéseket még áldozat árán is stornirozza. Ellenkezőleg, a megállapítások arra mutatnak, hogy a panaszos ily kényszerhelyzetben nem volt, mert a szóbanforgó időszakban a külföldön bizományi raktárban eladásra tárolt lisztmennyiség figyelembevételével a panaszos beismerése szerint is a raktáron levő liszttel és a rendelkezésre álló gabonamennyiséggel teljesen fedezve volt a prompt szállításra eladott és a határidős szállításra lekötött lisztmennyiség.

A visszavásárolt lisztkötésekben feltüntetett 400.000 kg. lisztmennyiség pedig úgy az 1924 szeptember 30-án mutatkozó 740.000 kg. liszt és a 9 millió kg. liszt kiőrlését lehetővé tevő gabonakészlethez, mint az 1924 december 31-én jelentkező és 7 millió kg.-ot meghaladó liszt és 4,5 millió kg. liszt kiőrlését lehetővé tevő gabonakészlethez, nemkülönböztetve ezen három hónap alatt a malom által tényleg elszállított több mint 21 millió kg. lisztmennyiséghez képest olyan jelentéktelen tételt képviselt, amelynek leszállítása a malom részéről az ügylet feltétlen stornirozását szükségtelenné tevő akadályba nyilvánvalólag nem ütközhetett, tekintettel éppen arra, hogy a lisztkötések nagy többsége éppen december havában vásároltatott vissza és hogy a lisztkötések egy része csupán 1925. év első hónapjaiban vált volna esedékessé.

Azt a körülményt, hogy a panaszos kényszerhelyzetben nem volt, bizonyítja továbbá az is, hogy ezen három hónap alatt 5 millió kg.-ot meghaladó lisztmennyiséget szállított ki bizományi raktárra a külföldre, amely mennyiség közvetett úton szintén fedezetül szolgálhatott a belföldi lisztkötések lebonyolítására. Emellett a panaszos részvénytársaság e három hónap alatt megbizásból idegen malmok vevőinek is teljesített szállításokat és ugyezen idő alatt, mint a rákövetkező időszakban, azaz 1925. és a négy hónapjában lisztkészlete állandó emelkedést mutat. Mindez a vállalt szállítási kötelezettségek teljesítésének lehetőségét bizonyítja és kizárja a szállítási ügyletek stornirozásának szükségét.

Megállapítást nyert továbbá, hogy a panaszos részvénytársaság levelezéseiben nincs nyoma annak, hogy a malom a vevőkkel közölte volna, hogy szállítási kötelezettségének a teljesítési határidőben eleget tenni nem tud és nem fog és hogy kérte volna a vevőktől a szállítási ügyletnek megegyezés útján való stornirozását. Arra sincs semmi adat, hogy tárgyalás után a stornóra vonatkozólag a malom és a vevők között megállapodás jött volna létre. Ezzel ellentétben a lebonyolítás akként történt, hogy a szóbanforgó lisztkötéseket, illetve az erre vonatkozó köteleveket a panaszos részvénytársaság ügynökök útján ráfizetéssel visszavásárolta.

A ráfizetés ugyan nem felelt meg teljesen az eladási ár és a lisztnek a kötlevel visszavásárlása idejében fennálló piaci ár között mutatkozó különbözethez, hanem annál rendszerint valamivel kevesebb volt, de ez a különbözet mégis állandóan a piaci árhoz igazodott és ugyancsak a visszavásárlási árhoz képest nyert kiszámítást az ügynök jutaléka is.

Ami pedig a kérdés jogi részét illeti, az 1921. évi XXXIX. t.-c. 30. és 31. §-aiból kitűnőleg a forgalmi adó fizetésének kötelezettsége bekövetkezik, mielőtt a forgalmi adó tárgya: az áruszállítási ügylet létrejött, azaz az ingó dolog visszatértes elidegenítése ügyletleg megtörtént és másrészt a forgalmi adó alapja megvan, azaz a szállítási ügyletből folyólag fizetés történik. Az áruszállítás adókötelezettségére egyáltalán nincs befolyással az a körü-

mény, hogy az áru ismételt átruházás esetén nem megy át természetben minden egyes szerző tényleges birtokába és így forgalmi adó alá eső átruházásnak minősül az is, ha az elidegenített áru egyelőre az eladó birtokában marad (130.000/1921. P. M. számu végrehajtási utasítás 15. §-ának 6. bekezdése).

És fizetésnek tekintendő a tartozás és követelés kölcsönös elszámolása útján történő árkiegyenlítés, tehát visszavásárlásnál történő ráfizetéssel eszközölt vételárkiegyenlítés is.

Tekintettel arra, hogy a fent előadottakból kitűnőleg az ügydöntő körülmény, hogy a jogérvényesen létrejött áruszállítási szerződés a teljesítés lehetetlenülése következtében megszűnt volna, illetve hogy foganatba nem mehetett, igazolva nincs, ellenben a megállapított körülmények mind arra mutatnak, hogy a szóbanforgó liszt szállítási ügyletek a köteleveknek az eladó részéről való visszavásárlása útján — lényegileg perfektuáltak és a visszavétel alkalmával az eladás ellenében járó ellenérték a visszavásárlásért felszámított összegben elszámolást nyert olyképen, hogy a vevőnek, illetve a liszt kötés visszaadójának csupán a jelentkező többlet fizettetett ki: a liszt első eladása mint teljesedésbe ment szállítási ügylet után kivetett általános forgalmi adót e helyütt is fenn kellett tartani.

Nem igényelhető a váltó után lerótt forgalmi adó visszatérítése azért, mert a vevő a váltót fizetéseképtelensége folytán a lejárator nem váltotta be. (Közig. Biróság 20.462/1926. szám.)

Az adózó áruszállítások ellenértéke fejében fizetéseken kapott és általa leszámítottatott ama váltók után lerótt általános forgalmi adó visszatérítését kérte, melyeket üzletfelei fizetéseképtelenségük folytán a lejárator be nem váltottak.

A pénzügyi hatóság elutasító határozata ellen benyújtott panaszát az adózó fél az 1921. évi XXXIX. t.-c. 49. §-ára alapítja.

A panasznak helyet adni nem lehetett, a megtámadott határozatban foglalt indokokon felül még azért sem, mert a panaszban hivatkozott törvényes rendelkezés nyilvánvalóan csak azokra az esetekre vonatkozik, amikor az áruszállítás iránt kötött ügylet meghiusulása, vagy pedig a szállított áru minőségének meg nem felelő volta miatt az áru vételárát a vevő részére egészben vagy részben vissza kellett fizetni; ebben az esetben pedig az adókötelezettség szempontjából teljesen lebonyolított áruszállításokról van szó, miért is az adó visszatérítésének helye nincs.

A kereskedelmi könyv illetékét az első bejegyzés időpontjában fennálló mérvben kell az első bejegyzés előtt leróni. (Közig. Biróság 21.358/1925. sz.) A panaszostól azért követelik az egyszeres és felemelt illetéket, mert a „Napló” című kereskedelmi könyve után az 1924. évi február hó 1-től életbelépett 1924. évi 10.300. sz. P. M. rendelet 4. §-ában meghatározott magasabb bélyegilletéket az 1924. évi február hó 8-án történt első bejegyzést megelőzően nem róta le, illetőleg a korábban érvényben volt szabályok szerint már lerótt kisebb illetékekkel szemben mutatkozó különbözetet nem pótolta.

Az illetékköteles fél csupán a felemelt illeték kirovását támadja, mert az említett pénzügyminiszteri rendeletben nem foglaltatik oly rendelkezés, mely szerint a már hitelesített és felblyegzett könyveket újból be kellene mutatni hitelesítés végett és hogy ennek elmulasztása felemelt illeték alkalmazását vonná maga után.

A panasz alaptalan.

A kereskedelmi és iparüzleti könyvek után járó illetéket az illetékszabályok 4. §-ának 1/c. pontja értelmében bélyegben kell